

Koroonaviiruse mõjust arstiõppele

Margus Lember – Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkonna dekaan

COVID-19 on arstide ja ühiskonna tähelepanu köitnud juba pikalt. Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkond on täitnud oma rolli sellega, et on vahendanud pidevalt täienevat infot haiguse olemuse, ravi, vältimise ja epideemia ohjeldamise kohta. Võimalusi arvestades on algatatud COVID-19 uuringuid. Patsiendikäsitluses ja haiglate töö ümberkorraldamisel on meie kolleegid koos haiglatega teinud suurepäraseid töid. Kõike seda on meedias ka küllaldaselt kajastatud. Märksa vähem on avalikkuse tähelepanu köitnud meditsiiniteaduste valdkonna jõupingutused õppetöö ümberkorraldamisel, ehkki see puudutab kõiki valdkonna õppejõude ning üliõpilasi kui tulevase arste ja meditsiinitöötajaid.

Päevapealt toimunud ülikoolide sulgemine tähendas kiirkorras otsuseid selle kohta, kuidas jätkata õppeasutuse tööd. Sulgemise vajaduse tingis teadmatuse haiguse olemusest, ebakindlus selle ohtlikkuse hindamisel ning soov kaitsta ennast ja patsiente. Suurt mõju avaldas ka isikukaitsevahendite nappus. Õppejõududel, üliõpilastel ja praktikabaasidel oli alguses kindlasti rohkem küsimusi kui vastuseid. Tänu kainele mõistusele ja asjaosaliste koostööle lahenes kõik parimal võimalikul moel. Töötati välja ja leiti uusi õppematerjale, asuti kasutama elektroonilisi suhtluskeskkondi. Nii õppejõud kui ka üliõpilased, kes suutsid kohaneda õppetöö kiire ümberkorraldamisega, vääriksid suurimat tunnustust.

Praktikumid ja praktika on arstiõppe lahutamatu osad, sest keegi meist ei kujuta ette arsti, kes asub tööle ilma patsiendikogemusega. Tõsi on, et kõige enam kannatasid kevadel just praktikumid. Kliinikum oli üle kahe kuu õppetööks suletud. Et oleks võimalik mõningad kliinilised praktikumid patsiente kaasates siiski ära teha, pikendati kevadsemestri õppetööd paari nädala võrra. Praktika korraldati ümber olenevalt haiglate ja arstipraksiste avatusest ja tööviisidest. Suurt vaeva nähti eksamite korraldamisega, ent lõppkokkuvõttes sujusid needki kenasti. Kogu õppetöö toimus, ehkki mõningate mööndustega, ja tervikuna õnnestus semester lõpetada edukalt. On hea meel tõdeda, et

Tartu Ülikooli kogemus akadeemilise elu ja töö ümberkorraldamisel haakub väga palju naabermaadel toimunuga.

Tõstaksin kevadsemestri kogemusest esile kolm peamist sõnumit.

Esiteks muutus senisest veelgi tähtsamaks sujuv suhtlemine ja infovahetus õppejõudude ja üliõpilastega. Olukord muutus kiiresti ja sageli tuli asju päevapealt ümber korraldada. Tehniliste platvormide tundmaõppimine ja paljude seast parima väljavalimine tekitasid esmalt probleeme, ent kogemuse kasvades said neist platvormidest igapäevased töövahendid.

Teiseks ilmnis selgesti, et arstiks õppides saab virtuaalseid meetodeid kasutada teatud piirini, ent need ei asenda vahetut suhtlust, praktikume ega tööd päris patsientidega.

Kolmandaks sundis kriisilukord hoolega üle vaatama selle, mida ja kuidas me õpetame, mis on möödapääsmatu, kuidas parimal viisil kombineerida kaugõpet ja praktilist õpet. Sellest kogemusest võiks lähtuda õppekavade edasiarendamisel, et prekliinilist ja kliinilist õpet ning eri õppeaineid omavahel paremini siduda.

Kuidas läheme vastu sügissemestrile? Kõige tähtsam on oskus kohaneda. Vaatamata viiruse levikule ei saa ühiskonda seisma panna ning arstide ja teiste erialade väljaõpe peab jätkuma. Seepärast alustasime semestrit võimalikult tavapäraselt, ent järgime hoolega ohutusnõudeid. Piirame suure osalejate arvuga loenguid ja korraldame osa loengutest ette-salvestatuna. Kui õppetööl osalejatel pole võimalik piisavat vahet hoida, kasutatakse kohustuslikus korras maske. Käte desinfitseerimine on õppehoonetes kohustuslik. On tähtis, et keegi ei tuleks tööle ega õppima haigena, ning ka väikeste haigusnähtude korral tuleb jääda koju. Peame õppetööle lähenema paindlikumalt kui eales varem – ka puudumisi järele vastates. Kõigis tegemistes järgime soovitusi „Ohutus enne kõike!“. Kevadine kogemus on teinud meid tugevamaks ning usun, et võimalikud üksikud haigusjuhtumid ei löö meid rivist välja.

Soovin kõigile head alanud õppeaastat. Püsigem terved ja positiivsed, ent jäägem ikka negatiivseteks!

Margus Lember